

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobcu **JUDr. M. C.**, zastúpeného JUDr. E. J., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo 322-231-GC-04/2009 z 25. februára 2009, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. októbra 2009, č.k. 11S/56/2009-38, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. októbra 2009, č.k. 11S/56/2009-38, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 27. októbra 2009 zrušil rozhodnutie žalovanej číslo 322-231-GC-04/2009 z 25. februára 2009 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaná rozhodnutím č. 322-231-GC-04/2009 z 25. februára 2009 zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne,

pobočka Nitra (ďalej len „pobočka“) č. 700-1111084308-GC04/08 z 23. októbra 2008, ktorým tento prvostupňový správny orgán podľa § 144 ods. 1 a 2, § 152a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 43/2004 Z. z. žalobcovi za mesiace máj až august 2008 predpísal poistné na nemocenské poistenie v sume 5 804 Sk, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové poistenie v sume 37 157 Sk, poistné na invalidné poistenie v sume 12 396 Sk, poistné na poistenie v nezamestnanosti v sume 4 140 Sk, poistné na úrazové poistenie v sume 1 657 Sk, poistné na garančné poistenie v sume 533 Sk a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 9 811 Sk, spolu 71 498 Sk.

Krajský súd mal za preukázané, že pobočka žalovanej v Nitre vykonala kontrolu platenia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a platenia poistného do rezervného fondu solidarity žalobcom za zamestnancov za mesiace máj až august 2008. Na základe vykonanej kontroly rozhodnutím z 23. októbra 2008 predpísala žalobcovi dlžné poistné a príspevky za mesiace máj až august 2008 spolu vo výške 71 498,00 Sk, t.j. 2373,29 € z dôvodu, že za zamestnanca v zmysle § 141 ods. 2 zákona odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Po rozhodnutí pobočky žalobca dňa 1. decembra 2008 zaplatil poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 2 471 Sk (so špecifikáciou za mesiac jún 2008 sumu 1 215 Sk a za júl 2008 sumu 1256 Sk), t. j. 82,02 eur. Krajský súd mal tiež za preukázané, že žalovaná sa s takto vykonanou úhradou poistného ako odvolací správny orgán vysporiadala tak, že v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla, že uvedená suma už nebude od účastníka konania vymáhaná, a odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila. Keďže v čase vydania rozhodnutia žalovanej bola dlžná suma poistného nižšia, ako ju predpísala k úhrade pobočka, krajský súd dospel k záveru, že žalovaná mala rozhodnutie pobočky zmeniť a túto okolnosť považoval za jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia žalovanej. Za dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovanej krajský súd považoval aj to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, lebo z neho nie je zrejmé, za koľko zamestnancov bol žalobca ako zamestnávateľ povinný odvádzať poistné a príspevky a z akých vymeriavacích základov.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním žalovaná, v ktorom navrhla, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že prvostupňové rozhodnutie v spojení s odvolacím rozhodnutím žalovanej je dostatočne určité a preskúmateľné. Z rozhodnutia pobočky možno zistiť, ktoré skutkové okolnosti boli dôvodom na vydanie rozhodnutia, aké právne povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 461/2003 Z. z. porušil zamestnávateľ tým, že neodviedol poistné na sociálne poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v lehote ustanovenej zákonom. Poukázala na prílohu prvostupňového rozhodnutia, ktorá obsahuje v tabuľkovej časti uvedené obdobia, za ktoré je dlžná suma poistného a príspevkov predpísaná v členení na jednotlivé druhy poistenia, dátum splatnosti poistného a príspevkov a dlžné poistné a príspevky spolu. Dlžná suma poistného a príspevkov za jednotlivé mesiace sa zhoduje s poistným a príspevkami, vykázanými žalobcom ako zamestnávateľom v mesačných výkazoch poistného a príspevkov, ktoré predložil žalobca pobočke žalovanej. Z týchto výkazov vyplýva, za koľkých zamestnancov zamestnávateľ odvádza poistné a príspevky, pričom za správnosť vyplnenia týchto výkazov zodpovedá sám zamestnávateľ. Námietka žalobcu voči nepreskúmateľnosti jej rozhodnutia, ktorú zohľadnil krajský súd, by bola opodstatnená len za predpokladu, ak by pobočka Sociálnej poisťovne predpísala, a druhostupňový orgán by potvrdil sumu poistného a príspevkov v inej výške, ako uviedol sám žalobca v mesačných výkazoch poistného a príspevkov. Žalovaná tiež uviedla, že ako odvolací orgán doplnila v odôvodnení napadnutého rozhodnutia údaj o tom, že pobočka žalovanej predpísala dlžné poistné a príspevky na základe mesačných výkazov poistného a príspevkov za mesiace máj 2008, jún 2008, júl 2008 a august 2008, ktoré vyplnil a predložil sám zamestnávateľ. Dôvodom predpísania poistného a príspevkov bola skutočnosť, že poistné a príspevky za predmetné mesiace žalobca neuhradil vôbec. Žalovaná ďalej poukázala na to, že pri preskúvaní rozhodnutia pobočky vychádzala ako odvolací orgán z právneho ako aj skutkového stavu platného v čase vydania prvostupňového rozhodnutia. Je toho názoru, že ani nemohla posudzovať napadnuté rozhodnutie podľa právneho a skutkového stavu platného v čase vydania druhostupňového rozhodnutia, pretože ako odvolací orgán nerozhodovala o predpísaní dlžnej sumy, ale o odvolaní voči predpísaniu sumy, ktorú bol žalobca dlžný v čase vydania prvostupňového rozhodnutia. Žalobca zaplatil poistné a príspevky v sume 2 471,- Sk (82,02 €) až po vydaní rozhodnutia pobočky žalovanej, a preto žalovaná vo svojom rozhodnutí túto skutočnosť uviedla s poznámkou, že uvedená suma už nebude od účastníka konania vymáhaná. Žalobca mal vedomosť o tom, že je povinný ako zamestnávateľ platiť poistné a príspevky včas a v správnej sume, v súlade so zákonom

predkladal mesačné výkazy poistného a príspevkov, mal vedomosť o tom, akú sumu poistného a príspevkov, z akého vymeriavacieho základu, za koľkých zamestnancov mal v lehote ustanovenej zákonom odvádzať. Taktiež mal vedomosť o tom, že po vydaní prvostupňového rozhodnutia uhradil časť dlžného poistného a príspevkov s presnou špecifikáciou obdobia. Žalovaná sa preto nestotožnila s právnym názorom krajského súdu, že v danom prípade mala ako odvolací orgán zmeniť rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne tak, že dlžnú sumu poistného mala znížiť o sumu 2 471 Sk (82,02 €).

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že z napadnutého rozhodnutia žalovanej nie je zrejmé z čoho pri výpočte poistného a príspevkov vychádzala, teda z akých vymeriavacích základov a za koľkých zamestnancov bol žalobca ako zamestnávateľ povinný odvádzať poistné a príspevky. Poukázal tiež na to, že pokiaľ žalovaná za situácie, keď v čase vydania jej rozhodnutia bola dlžná suma nižšia ako suma predpísaná pobočkou žalovanej nezmenila prvostupňové rozhodnutie, ale ho potvrdila a zároveň zmenila jeho odôvodnenie, tento postup je v rozpore so zákonom. Na základe rozhodnutia žalovanej by bolo od žalobcu vymáhané dlžné poistné za mesiac máj až august 2008 vo výške 2 373,39 € (71 498 Sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej o predpísaní poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za mesiace máj 2008 až august 2008.

Podľa § 209 ods. 1 druhej vety zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj

rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

Podľa § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Podľa § 195 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

Podľa § 218 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Skutočnosť za koľkých zamestnancov bol zamestnávateľ povinný odvádzať poistné a príspevky, z akého vymeriavacieho základu vychádzal a v akej výške, je podkladom rozhodnutia a v zásade by mala vyplývať z rozhodnutia o predpísaní poistného. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej však vyplýva, že dlžné poistné bolo žalobcovi predpísané na základe mesačných výkazov poistného a príspevkov, ktoré vyplnil a predložil sám žalobca a že žalobca neodviedol poistné vôbec. Výška poistného a príspevkov za mesiace máj až august 2008, ktorú bol žalobca povinný platiť a ktorú vo výkaze sám uznal, nebola sporná. Vzhľadom na túto okolnosť odvolací súd na rozdiel od krajského súdu dospel k záveru, že odkaz na žalobcom podaný mesačný výkaz poistného a príspevkov bol dostatočný a z tohto hľadiska bolo rozhodnutie žalovanej preskúmateľné.

Žalovaná v odvolaní namietala, že ako odvolací orgán vychádzala z právneho ako aj skutkového stavu platného v čase vydania prvostupňového rozhodnutia a že nemohla posudzovať napadnuté rozhodnutie podľa právneho a skutkového stavu platného v čase vydania druhostupňového rozhodnutia, pretože ako odvolací orgán nerozhodovala o predpísaní dlžnej sumy, ale o odvolaní voči predpísaniu sumy. Tento jej záver je v priamom rozpore s § 195 ods. 1 a 2 a § 218 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorých mala rozhodnutie pobočky preskúmať v celom rozsahu a mala zohľadniť okolnosť, že žalobca medzičasom časť dlžného poistného zaplatil.

Z uvedeného dôvodu po zistení, že v priebehu odvolacieho konania došlo k čiastočnej úhrade dlžného poistného, žalovaná mala v súlade s § 218 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie pobočky zmeniť. Pokiaľ tak neurobila a rozhodnutie pobočky potvrdila, jej rozhodnutie je nezákonné a preto nepochybil krajský súd, keď rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Tvrdenie žalovanej v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, že poistné, ktoré žalobca zaplatil 1. decembra 2008, od neho už nebude vymáhané, je irelevantné; podkladom pre výkon rozhodnutia je totiž výroková časť vykonávaného.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 2 OSP a žalobcovi napriek úspechu v odvolacom konaní ich náhradu nepriznal, lebo ich výšku nevyčísľil najneskôr do troch dní od vyhlásenia tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková